

Ateneu

S a n t f e l i u e n c

d e s e m b r e 1 9 9 9

n ú m . 4

Editorial del final de mil·lenni

L'Ateneu del 2000, ja és una realitat

Estem a l'última revista del any del 1999, són moments en que una inexplicable inèrcia, quasi bé sense adonar-nos, ens porta a fer balanç dels temps passats i recompte de la feina feta, i per descomptat surten a rel·luir el nous propòsits per la nova etapa que creiem que comencem. Cada canvi d'any reneixen aquests sentiments i sensacions, però enguany tot sembla més importat i més transcendent que mai, entrem al any 2000.

L'Ateneu, entitat centenària viurà per segona vegada el canvi de mil·lenni. Els records guardats en silenci, les alegries i il·lusions, juntament amb algunes fotografies antigues, escrits, estàndards,... són testimoni de que el temps va passant, més depressa o més a poc a poc, però passen els dies, els mesos, els anys i també els segles. A nosaltres, socis de l'Ateneu, que parlàvem del projecte de "*L'Ateneu del 2000*" en futur fa uns anys, ara en parlem en present i n'estem gaudint. Però mirem endavant i el futur ens porta al projecte "*Ateneu, espai de cultura*".

A partir del Gener a l'Ateneu Santfeliuenc es farà present "*l'efecte 2000*", es recupera l'espai de les escoles i això significa que la nostra entitat podrà acollir més grups i iniciatives ciutadanes, i seguir sent un nucli importat de la vida cultural de la nostra ciutat.

Us desitjo que passeu unes bones festes, i que segueixi sent l'Ateneu un espai on poder compartir les nostres inquietuds i projectes culturals.

● Magí Boronat, president

Ateneu, espai de cultura

Recuperació de les *Escoles*

L'Ateneu Santfeliuenc ha recuperat els espais de la primera planta.

A l'estiu passat Mn. Pere Corbera, mossèn de la Parròquia de Sant Llorenç de la ciutat en representació de la Fundació d'Escoles Parroquials i Magí Boronat, president en representació de l'Ateneu van signar un document de rescissió del contracte d'arrendament que fins aquell moment estava en vigor (moment recollit a la fotografia).

Aprofitem per agrair des d'aquí la col·laboració prestada per Mn. Pere Corbera en tot el llarg i complicat procés.

Aquest fet dona punt de sortida al projecte Ateneu, espai de cultura, projecte que pretén la rendibilitat social d'aquests espais, en els quals s'ubicaran diferents entitats culturals locals en un marc de relació i col·laboració mútua.

● Redacció

Rafael Plaza

Artista col·laborador

Foto: Jordi Arbós

Quan Rafael Plaza (Aracena, Huelva 1952) era un enen, jugava a ser pintor tot imitant algun d'aquells pintors de camp amb cavallet i paleta de colors. El joc, ja ho sabem, és la millor manera per aprendre, perquè el joc és curiositat, descobriment, creació, coneixement...

La paleta de colors esdevé ben aviat l'objecte màgic d'aquest joc.

En arribar a Barcelona (1969) la seva afecció s'ha consolidat. Cursa estudis d'arts aplicades a la Llotja de Barcelona. Realitza treballs com a copista restaurador. Viure de la pintura no és gens fàcil, per això, durant una bona part dels anys 70, Rafael Plaza participa en tots els concursos de pintura ràpida que se li presenten, s'ajuda així a sobreviure i estableix un primer pas cap a la professionalització. Als anys 80 comencen les seves primeres exposicions col·lectives i individuals i aquestes es multipliquen fins avui arreu d'Espanya (Girona, Barcelona, Huelva, Pontevedra,...) i l'estranger (Paris, Lisboa, New York). Esporàdicament, ha col·laborat com a escenògraf en diverses obres de teatre. Però és sempre a la tela on trobarem el veritable art d'en Rafael Plaza. Els seus referents pictòrics passen per Picasso com a figura central, Gauguin pel seu tractament del color, Matisse per la seva capacitat de síntesi, Van Gogh per la seva tenacitat i el seu plantejament vital davant la pintura. I els impressionistes espanyols: Sorolla, Mir.

En l'obra de Rafael Plaza el dibuix i la pintura són dues parts de la mateixa cosa. L'un és l'estructura, l'esquelet, la part rígida que sosté el quadre. L'altre és el cos, la pell, el gest de la pinzellada, i tot allò que dona personalitat a la seva obra. Cercant moments de la vida quotidiana, als seus quadres apareixen sempre elements, figures, formes de la realitat més propera. Destaquen els seus paisatges nocturns, el tractament de la brillantor de les llums artificials, la voluptuositat dels seus traços sinuosos, l'extensa gamma de colors... En definitiva, pintura, en l'ampli sentit de la paraula.

● Kike Iriarte

Ateneu Santfeliuenc

Consell de Redacció

Magi Boronat, Jordi Guilera, Enrique Iriarte, Ferran López, Gabriel Ponce, Caterina Riba, Cristina Sans, Conxita Xirau

Col·laboradors: A. R. E. S., Cercle Català del col·leccionisme, Espeleo Grup Santfeliuenc, Sònia Perelló

Fotografies: Arxius Ateneu Santfeliuenc, Ajuntament de Sant Feliu, ARES, EGS, Cercle Català Col·leccionisme

Disseny i compaginació: Arteneu

D. L.: B-35706-1999

Impressió: Madolgraf, S. L.

Tirada: 1.000 exemplars

| SÔSEKI NATSUME |

BOTXAN

*****

Proa

El passat més de setembre l'editorial Proa va publicar el llibre Botxan, del japonès Sôseki Natsume. A la traducció, subvencionada per La Institució de les Lletres Catalanes, ha col·laborat una de les membres del consell de redacció d'aquesta revista, la Cristina Sans. Aprofitem l'avintenesa per parlar de la literatura i la cultura d'un dels mons més llunyans i desconeguts pel nosaltres, el món del país del sol naixent.

Botxan

Literatura

L'obra

Botxan, senyoret en japonès, és el tractament de respecte que la Kiyo, la serventa, ha fet servir per referir-se a ell des de ben petit. Així mateix, però amb connotacions clarament negatives, és com l'anomenen a l'escola de l'illa de Shikoku, al sud del Japó, on s'ha de traslladar des de Tòquio per tal d'exercir de professor de física. El "senyoret" de la capital passa tot d'un plegat d'una gran ciutat on es movia de forma anònima a un poblet on les xafarderies corren de boca en boca, hi ha enemistats endèmiques entre escoles i per acabar-ho d'adobar, la premsa local ajuda a intoxicar aquest tipus de relacions. El protagonista viu al marge de les convencions socials i la seva ingenuïtat el converteix en un personatge entranyable. Botxan reacciona de manera sorprenent a les travetes que permanentment li fan tant el maquiavèlic subdirector com els cruels alumnes. Els seus raonaments sempre acaben de forma imprevisible i hilarant, i tot i que està immers en un món que li és absolutament advers el llibre està escrit amb un humor molt refrescant.

La resta de personatges són molt lineals, cada un encarna un valor, i no s'entra en les altres dimensions que puguin tenir. Kiyo, que l'espera a la capital, és el paradigma de la bondat i l'única persona per qui sent afecte. El subdirector i el seu sequaç, representen la hipocresia i la falsedat, i el professor d'anglès, un calçasses.

La novel·la incorpora la influència occidental que l'autor va rebre a Anglaterra, fa referències a Gorki, Miquel Àngel, i apareix alguna paraula anglesa, com "witch", però mantenint l'esperit oriental.

Retrat de l'autor al bitllet de 1000 yens

L'autor

Sôseki Natsume és el rostre que surt als bitllets de mil iens al Japó. Es tracta d'un dels escriptors més populars i emblemàtics del país del Sol Naixent, en un moment de grans canvis en tots els àmbits. L'època feudal s'havia allargat al Japó fins al segle XIX. L'any 1868, amb el canvi de dinastia, va començar un procés d'obertura a la resta del món. Els intel·lectuals, lligats de mans i peus fins a aquell moment per la censura, ja poden expressar-se lliurement i entrar en contacte amb la cultura occidental. Natsume forma part de la primera generació que pot beneficiar-se d'aquesta nova situació. Estudia a Londres, on coneix l'obra de Shakespeare, Blake, Byron etc. De retorn al Japó dona classes d'anglès i escriu les seves primeres novel·les, de les quals *Botxan* n'és la més popular.

El protagonista d'aquesta novel·la explica al lector de forma molt fresca allò que li va succeint. Deixa que els esdeveniments flueixin sense oposar cap mena de resistència en una concepció temporal en què no existeix el futur, sinó que el present es perllonga sense permetre fer cap mena de plans. Aquest estoïcisme particular contrasta amb la visió de la serventa que havia tingut la seva família quan ell era petit, que viu esperant el moment en què ell tindrà una casa pròpia on poder servir.

Entrevista a les traductores al català

Sanaé Tomari
Mercè Sans
Cristina Sans

Com va sorgir la iniciativa de la traducció d'una novel·la japonesa al català?

Mercè Sans: Cadascuna de nosaltres havia traduït pel seu compte i ens feia il·lusió fer un treball d'equip traduint una obra literària. També pensàvem que la literatura japonesa és ben poc coneguda a Catalunya, en general, i que l'absència de traduccions pot ser-ne una causa. Vam assabentar-nos dels ajuts que la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) atorga a aquest tipus de traducció i vam presentar-los el nostre projecte, que van acceptar, i vam tirar endavant la traducció.

Per què van escollir aquesta obra? Què representa *Botxan* dins la literatura japonesa?

Sanaé Tomari: En primer lloc, vam escollir aquest autor cenyint-nos a les bases que posava la ILC. Havia de ser un escriptor mort almenys 75 anys enrere, per no tenir problemes amb els drets d'autor. No va ser fàcil trobar un escriptor japonès del segle passat que fos atractiu per al lector català, però finalment vam trobar Soseki

NATSUME (1867-1916), un escriptor clàssic, gran coneixedor de la literatura occidental. Vam escollir *Botxan*, que és potser la seva novel·la més emblemàtica i que per a molts japonesos representa l'inici de la literatura japonesa moderna, capaç de competir amb la literatura universal. Aquest autor és molt conegut en països com França i Anglaterra, on s'ha traduït la major part de la seva obra. En canvi, fins ara no se n'havia traduït res al català, i ens consta que en castellà només s'ha traduït una obra i encara a partir de la versió anglesa.

Quant van trigar a fer la traducció?

M: Vam trigar un any. És el temps que ens donava la ILC com a termini, i ens hi vam cenyir. Després, però, vam fer diverses revisions.

Quines dificultats es van trobar a l'hora de fer la traducció?

Cristina Sans: La primera dificultat fou l'antiguitat de l'obra. La llengua japonesa ha canviat molt ràpidament des del 1906 fins ara. Amb l'obertura del país, es van haver d'introduir a l'idioma moltes paraules i conceptes estrangers; *Botxan*, per exemple, ja incorpora paraules estrangeres.

L'escriptura també ha canviat molt al llarg d'aquest segle; després de la Segona Guerra Mundial, se'n va fer una simplificació molt important, de manera que un lector japonès actual pot tenir

algun problema a l'hora de llegir una obra de principis de segle, prèvia a la simplificació, com és el cas de *Botxan*.

La segona dificultat eren els referents culturals, que un lector japonès té perfectament assumits, mentre que un lector occidental els desconeix totalment.

En la primera versió que vam presentar a l'editorial hi havia moltíssimes notes a peu de pàgina, per orientar el lector; però a l'editorial ens van dir que l'excés de notes a peu de pàgina entorpiria la lectura, i en vam haver de suprimir gairebé la meitat. Tots els topònims els vam solucionar amb un mapa que hi ha al començament del llibre. Les paraules japoneses que no es podien traduir, com ara noms de menjar, les hem explicat en un glossari al final del llibre, que ha estat molt simplificat per part nostra, i que finalment ha patit una retallada de l'editorial. I pel que fa a altres referències culturals, l'editorial ens ha tolerat algunes notes a peu de pàgina.

I la tercera dificultat important fou la de traduir les diferències dialectals que hi ha entre els protagonistes, un senyoret de Tòquio i la resta de personatges del poble de províncies, que vam resoldre amb la incorporació excessiva de l'expressió "eh" en les frases dels personatges de províncies.

Com es van repartir la feina?

M: La Sanaé es va encarregar de seleccionar l'autor i l'obra, i la va traduir. La Mercè va fer la primera revisió i adaptació, i la contrastació amb la traducció al francès de la mateixa obra. La Cristina va fer la revisió definitiva i es va encarregar de buscar un editor.

● Caterina Riba

Fotografia de la casa on es desenvolupa la major part de la novel·la

Núria Pradas arriba amb el coll ben tapat, accedint a l'entrevista encara que porta una setmana de convalescència. El periodisme agressiu avui s'ha convertit en periodisme inhumà.

Ha publicat fins ara un bon grapat de llibres infantils i juvenils com 'La batalla de la sopa' o 'Lior', però ens hem reunit per parlar de '4x4'. L'obra de teatre acabada d'estrenar al Centre Parroquial dirigida per en Pere Prats, amb l'espai escènic a càrrec de Magí Boronat i pintura artística de Rafael Plaza, que precisament també intervenen a la revista.

Entrevista

Núria Pradas

N.: Demà s'estrena a Canet i no hi podré assistir. Em sap molt de greu. És el primer 'bolo' fora de casa.

G.: La iniciativa va ser teva o va ser una proposta?

Va ser una proposta. Un grup d'actors de la Companyia Enric Borràs va encarregar al meu home [Pere Prats] que dirigís una obra. M'ho va comentar i ens vam anar engrescant. Volem fer una cosa amb pocs actors, senzilla. Jo vaig proposar la idea i després la vam definir entre tots, amb les nostres experiències pròpies. Coincidíem en el fet que els membres de l'equip voltàvem els quaranta anys i vam xerrar molt de com eren les escoles, la universitat. Eren records molt diferents. Vam preparar-la xerrant un any i mig i després la vaig escriure en un estiu.

Quina sensació vas tenir en 'cobrar vida' els teus personatges amb els actors?

Primer em costava identificar el text com a meu, com si els personatges se m'escapessin. Hi ha molta distància entre el text escrit i el que es representa. Els actors enriqueixen els personatges. Em va sorprendre com cadascú el fa seu i el defensa. Se l'escapen i li afegeixen sentiments, matisos que no havies imaginat.

Va viure l'estrena a bastidors o a la platea?

A la platea. Volia veure la reacció de la gent. A dalt em posaria massa nerviosa.

'4x4', quatre personatges vistos en quatre dècades, però dóna la sensació que moltes coses no canvien...

El context ha canviat. Per exemple, la universitat és diferent

Núria Pradas, professora i autora

però també hi ha ara joves que lluiten contra el feixisme. Potser no han canviat les persones però sí les circumstàncies. Volia que els quatre personatges es reconeguessin durant 40 anys, i crec que s'ha aconseguit. En Pep és sempre un egoista, en Ton és una gran persona, la Joani/Joana està condicionada per l'entorn social i l'Àfrica ha estat i sempre serà una ingènua (somric, perquè parla com si la vida dels personatges continués després del telò). Però és un efecte buscat. Són conduïts per les circumstàncies, però sempre les viuen tal com són.

Sobre tot sembla que no canvien algunes diferències socials i lingüístiques.

Alguns problemes es continuen tenint. Però no volia fer un fresc històric. Només volia parlar de quatre personatges i que a través dels

personatges cadascú trobés el que pogués. Els personatges són fruit d'un any i mig de converses i l'obra després dura una hora. Crec que s'ha de veure més vegades per adonar-se de tot el que hi ha.

Dos personatges, de diferents orígens català i castellà-s'ignoren, enamoren, casen, divorcien i tornen a ignorar-se. Podríem fer-ne una interpretació política?

No, però sí humana. Vol mostrar una època en què ens casàvem joves i ens divorciàvem joves. Èpoques dures a diferents nivells, però que s'han de mirar des d'un punt de vista optimista.

"4x4", un retrat humà de tota una generació

Cartell de l'obra "4x4"

Em referia a certs pactes polítics actuals...

No pretenia fer cap anàlisi política. Només he escrit el que he vist. Tots quatre els he conegut: el company de la universitat que retrobes fet un yuppie agressiu, la companya que va estar a una comuna... Semblen una mica arquetipus, però són personatges reals tretts de moltes

**Políticament estic molt marcada per això,
per veure en què ha quedat
tot allò en el que hem cregut....**

persones que he conegut. L'escena en què la Joana explica el casament, amb el contrast de les famílies (una benpensant i altre més popular) això ho he vist. Evidentment, es poden fer lectures polítiques, però la meua intenció era fer un retrat humà.

Hi ha molt de desencant a '4x4', però també esperança.

Dos dels personatges no tenen gaire futur, perquè no evolucionen. I els altres ho fan i veuen la vida d'una altra manera. Tampoc volia fer una obra moralista. He anat amb molt de compte de no ser-ho. Encara que la vaig escriure molt ràpid, no m'agrada revisar gaire perquè no acabaria mai.

**Però és evident el desencant per cert tipus d'esquerra i potser una
esperança dipositada en un tipus d'esquerra més innovadora, no
tan ingènua...**

No tinc solucions a nivell personal, però veure com ha acabat el socialisme en aquest país després de pensar que Catalunya era socialista... Políticament estic molt marcada per això, per veure en què ha quedat tot allò en el que hem cregut... Però no crec que l'Àfrica representi això. És més una lluita de buscar sortides a nivell personal.

**I en aquest sentit, recalca que per a algunes persones, la vida pot
començar als quaranta anys.**

Per a l'Àfrica i en Ton sí. Pense que no és impossible encara que per a la Joana i en Pep no ho tinc tan clar. Estan massa tancats en les seves frustracions i en el seu egoisme. Però amb els altres, volia reflectir que la vida et pot donar aquestes voltes i sorpreses.

**Suposo que, vista l'acceptació de '4x4', s'engrescarà a repetir la
experiència.**

Sí, però ha estat molt cansat. Ara comencen els 'bolos': Canet,

Badalona... Potser d'aquí a uns anys torni a fer una obra per a adults. El teatre ameter és un gran sacrifici. Has de tenir forces i temps per fer les coses com professionals però amb recursos amateurs. Això sí, '4x4' m'ha donat moral per fer una novel·la per a adults. Abans, mai he sabut escriure per a adults perquè no sé separar-me dels elements autobiogràfics. Però després de '4x4' crec que ara es pot intentar. Encara que és més difícil de publicar que la infantil.

**Desitja poder dedicar-se algun dia només a la
literatura?**

No m'ho plantejo. Em plantejo mitja jornada de cada. La vida escolar també m'alimenta la literatura. No podria deixar de banda una cosa per l'altra. A més, només publicant en català és impossible ara per ara. Encara que ara em traduiran algunes obres infantils al castellà... El temps dirà.

● Gabriel Ponce

Portada de la novel·la "Laura",
publicada per Cruïlla al 1999

Tres cartells anunciadors de la famosa aspirina de 1952. Alemanya. Mides originals 60 x 42 cm

La publicitat entra al museu

Aquests dies s'ha inaugurat a París el que es considera el primer museu del món dedicat a la publicitat. Situat al Pavelló Marsan del Museu del Louvre, exposa cartells, anuncis de premsa, ràdio i televisió, pel·lícules i objectes en general de totes les èpoques i els camps de la creació publicitària.

Tot i que els darrers anys la publicitat ha estat present en moltes sales d'exposicions i galeries d'art, no se l'havia considerat mai amb prou nivell per estar en la categoria de "museu". Ja era hora que algú hi pensés. I si no, penseu per un moment quantes

persones coneixeu que tenen penjades a les parets de casa seva cartells

publicitaris antics, ben emmarcats i ben col·locats com si fossin una obra d'art. No és gens estrany veure cartells antics tan emblemàtics com el de l'Aspirina, Anís el Mono o Freixenet, al costat d'una reproducció de Las Meninas, el Guernika o Els Girasols.

Està clar que un publicitari, a l'igual d'un artista, ha de fer un esforç de creativitat, imaginació i enginy per fer un anunci, com ho fa també un artista. Un pintor, per exemple, quan agafa el pinzell per pintar té la intenció que les línies que dibuixa, les formes que crea, i els colors que tria, arribin a transmetre alguna cosa a aquell que mira el quadre: que li desperti alguna sensació, que el faci vibrar, que el provoqui, que el sedueixi, que el faci plorar, que el faci riure...

I quina diferència hi ha entre això i

el que busca un professional de la publicitat a l'hora de fer la seva feina? Em fa l'efecte que tant Lluís Bassats com Joan Tàpies respondrien de forma similar. L'un vol vendre, és clar..., però i el pintor no vol sinó "vendre" el missatge de la seva obra al client de la galeria o el museu?

La publicitat i les noves formes d'art em porten a pensar també en l'exposició que hi ha aquests dies al Museu Guggenheim. Es tracta d'una mostra de motocicletes d'època que ha despertat les ires d'uns i els aplaudiments d'uns altres. Els

Inaugurat un museu dedicat a la publicitat a París

primers veuen la mostra com un desprestigi per a aquest magnífic vaixell de plata que

sura enmig del Bilbao gris i industrial. Els altres, en canvi, no veuen un millor lloc que un museu d'art contemporani com és el Guggenheim per aplegar el que consideren una evolució d'un dels grans símbols d'aquest segle que s'acaba.

Està clar que, a l'igual de les persones, l'art evoluciona i agafa diferents formes. Som les persones, precisament, les que fem l'art i és el nostre pensament el que hi ha al darrere d'un quadre, una escultura o un cartell publicitari. I, així, estic segura que ben aviat naixerà un museu de pàgines web d'Internet, i un altre de sèries de televisió, i un de telèfons mòbils...

● Sònia Perelló

Suposo que afortunadament, en el nostre vertiginós dia rera dia, encara sort que algú hagi pensat a instaurar a les nostres agendes una cita per recordar les problemàtiques socials que encara ens sotraguen. Així, si Andy Warhol va declarar que si fos Déu ens regaluria poder viure un dia de fama a la vida, nosaltres, més generosos (que Warhol), dediquem un dia mundial a la Sida, un altre al tabaquisme i, a vegades, acostant la nostra generositat a virtuts divines, hi dediquem tota una setmana.

És el cas de la Setmana de la Gent Gran.

Així doncs, per no deixar escapar la data, parlem sobre aquesta celebració.

Any Internacional de la GENT GRAN

- Bé, el jubilat avui també té una identitat més popular. Avui balla, fa excursions...
- Però d'altres no poden fer res per obrir-se.
- Si, per malaltia, perquè estan en cadira de rodes.- En Joan reconeix a en Jaume aquesta posició.- I estan sols tot el dia, i no perquè el fills no se'ls estimin. Sinó perquè treballen.

En Salvador comprèn que, a vegades, tampoc es fa fàcil la convivència amb algunes persones grans:

El col·lectiu de la gent gran es prepara per viure una segona infantesa. Perquè després de tants anys de ser deixats de banda, ara resulta que les enquestes demogràfiques revelen que aquest sector ha crescut, i ho farà encara tant, que la gent gran és ara un valuós "objectiu" polític. Potser alguns d'ells no ho saben, però avui són un dels més importants "lobbies" de votants i ja li comencen a sortir amics de sota les pedres. Si, viuran una segona infantesa, ja que, com els fills, seran mimats i protegits perquè el seu vot no marxi de casa.

Però ara, més que parlar d'ells, deixem-los parlar.

- El jubilat a l'escala social és una desgràcia. Un dels dos Salvador comença fort. Però puntualitza ràpidament. Cada jubilat és un problema. És més o menys independent segons la seva salut i les condicions familiars en què viu.

**Anagrama que ha indentificat
l'any 1999 com l'Any Internacional
de la Gent Gran**

- A vegades pensen que algunes coses són vàlides i possiblement no ho siguin. Un jubilat, vulgui o no vulgui, no segueix l'evolució del temps i s'aferra als coneixements del seu món, i quan més s'aferra més es nota.
  - Comparo aquesta desatenció familiar amb la d'alguns nens que no poden gaudir dels seus pares. En Jaume em talla de seguida:
  - Sí! Però els nens tenen parvularis, però aquí encara no tenim suficients Centres de Dia.
  - Tenim molts parcs, moltes zones d'esbarjo per passejar, per jugar a la *petanca*... Està molt bé, pels que podem desplaçar-nos!
- En Jaume arriba on tots dos volien:
- Però fa falta una residència per a la gent gran. I més voluntariat!.

./..

Grup de la gent gran de l'Ateneu

../. Els dos Salvadors, en Jaume, l'Alfons i en Joan són cinc dels membres del grup de gent gran de l'Ateneu. Cada dijous fan petar la xerrada a la sala de reunions de l'Ateneu.

En Salvador explica que aquestes reunions no tenen cap secret. No ho diu, però és fàcil d'adonar-se que fan ús de la llibertat que se'ls hi va negar tants anys.

- *Parlem de tot. Comencem amb futbol, actualitat i acabem parlant d'artistes o dels gais Somria.- Són reunions molt amenes, normalment som deu o dotze. La majoria assidus. I també hi ha 3 o 4 senyores, però marxen a les dotze.- Millor deixo de banda per quines obligacions.*

Però les activitats del grup s'estenen i donen la cara a la ciutat. Per exemple, el grup organitza excursions obertes o col·laboren amb les organitzades des de l'Ajuntament, com la del desembre al Teatre Nacional de Catalunya.

- *No, no anem a veure una obra. Només hi anem perquè ens ensenyin l'edifici. Val res, 200 pessetes... Recordo que els preus del teatre, públic o privat, tampoc és apte per a totes les pensions.*

El grup de la gent gran de l'Ateneu es reuneix cada dijous de 10 a 13 h a la Biblioteca de l'entitat

I també donen la cara a altres col·lectius. Quan entro a la sala de reunions de l'Ateneu, els trobo parlant amb una dona jove amb notes a la mà. L'altre Salvador està acabant una frase.

- *...perquè sembla una tonteria, però a la vegada que les faldilles s'han fet més curtes, la canalla ja no s'ha pogut agafar a les falces de la mare!*

Alguns dels membres del Grup de la Gent Gran quan eren petits i estudiaven a les escoles de l'Ateneu

La dona, després sabré que de l'Àrea de l'Atenció de la Persona, organitza una sèrie de xerrades que aquests avis faran als infants d'algunes escoles de la ciutat.

- *A vegades també anem i els expliquem un ofici, un conte... Em diu en Salvador:*

Aquesta vegada portaran als nens i nenes un objecte personal que hagin guardat durant anys per explicar el record emocional que conté.

- *Podria portar la primera nina que va tenir la meua dona. Li vaig regalar jo quan ja èrem casats.- Comparteix en Joan.*

Llavors, entra a la sala una noia de la meua edat amb una carpeta. Els avis la reconeixen i ella els saluda a tots amb dos petons a la galta. Penso quina sort t'è de tenir tants avis. Després em confirmo que em saltarà de la cua. Qui diu que està marginat per tenir més de 65 anys?

La nou vinguda seu al costat de la seva companya.

Els pregunto si va ser traumàtic o alliberador aquest canvi a la condició de jubilat.

- *Va ser alliberant.*
- *I tant!*

- *Et dona la impressió que estàs en un altre món. En comptes d'estar lligat a un horari de matí, vespres... No has de pensar en res.*
- *De sobte podia fer el que em donava la gana. Tho diré així: quan vaig plegar vaig signar la llibertat. Ara tinc temps i puc fer el que no podia fer abans.*

Però el Salvador descobreix el cantó fosc d'això:

- *Jo també em vaig sentir alliberat, però a la vegada rebaixat de categoria humana. De ser una persona que prenia decisions i assessorava en temes importants, vaig passar a no fer res. Va ser molt fort...*

A fora, espera l'Alfons. L'increpo que encara no hagi dit res mentre els altres expressaven la seva opinió.

- *Jo escolto!*

Li pregunto si està d'acord amb els seus companys. Gira el cap apropant-me l'oïda mentre li parlo.

- *Allò és la seva opinió... Jo també quan em vaig jubilar, hi va havia molta diferència a d'ara. Ara el cos ja no està per tant.*

Li pregunto si coneix i pot parlar-me de casos de persones que es trobin soles en aquesta edat.

- *Clar que n'hi ha! La gent que no surt al parc, ni va a l'Ateneu... - A aquests ningú ve a preguntar-los res!*

Missatge rebut. Em pregunta per què estic prenent aquestes notes.

- *Jo també escrivia de jove...*

Després sabré que l'Alfons va ser un dels primers llibreters de què va gaudir Sant Feliu.

- *Ara si ets periodista o artista... no passaràs gana. Abans havies de buscar-te un ofici. El teu pare havia de burcar un ofici... Quants anys tens?... Uf! Amb aquesta edat jo ja*

Foto de grup en una de les sortides del Grup de la Gent Gran

estava a la mili rebent òsties del caporal! Ara vosaltres només heu de viure. Però no, no passareu gana. Aquest és un altre món del que vam veure. I encara canviarà molt -somriu- Però ja no el veuré!

A vegades hauriem de donar noms a tantes xifres amb què ens bombardegen. Quan entro en el tema de les pensions estan d'acord.

- *Una misèria.*
- *Només cal veure la quantitat que cobra molta gent. Estan gairebé a la pobresa.*
- *Mentre no es pugi la pensió a un nivell. I ja no parlo del sou interprofessional...*

Conscients del seu poder, la batalla de les pensions es giraria. Ja no es parlaria de mantenir-les en els seus actuals sotaminims ridículs, com un acte de condescendència magnànima per acabar amb la por del col·lectiu. Encara que els diguin que va en contra d'altres prestacions socials i de l'interès 'general'. Si els protagonistes d'aquesta Setmana abandonessin el derrotisme a què l'han induït i utilitzessin aquest poder, avui no seria necessari que puntualment parléssim de la Setmana de la Gent Gran.

- Gabriel Ponce

El grup de la gent gran de l'Ateneu fent xerrades a una escola de Sant Feliu

La muntanya és viva

XIII Exposició de

Bolets

de Collserola

El cap de setmana del 6 i 7 de novembre va tenir lloc a l'Ateneu Santfeliuenc la XIII Exposició de Bolets de Collserola organitzada per l'Agrupació de Recerca i Estudis de Sant Feliu (ARES). Els bolets van ser recollits el dissabte 7 per 5 equips de persones a: Can Coll (Terme de Cerdanyola); Sant Medir - Font Groga; can Furiol, Sot del Pi de la Mitja Hora i serra del Ginestar (Sant Feliu); La Rierada (Molins de Rei); i Mas Pins - Vallvidrera.

Encara que sembli mentida any rera any es demostra que a tocar de la gran urbs barcelonina, la muntanya és viva. La localització i identificació de més de 125 espècies diferents aquest any així ho corrobora. La classificació va ser dirigida un any més pel gran especialista Joan Ramon Chiva Ramos, veí de Sant Feliu que ha participat a la classificació de les exposicions de bolets que s'han fet al Palau de la Virreina de Barcelona i a Esplugues de Llobregat, recolzat pels membres de la secció de botànica de l'ARES. Algunes de les espècies localitzades són les següents: *Agaricus bisporus*; *Amanita citrina*; *Boletus aereus*; *Cantharellus cibarius*; *Clitocybe alexandri*; *Cortinarius splendens*; *Hebeloma sinapizans*; *Hygrophorus eburneus*;

Lactarius deliciosus; *Macrolepiota mastoidea*; *Oudemansiella longipes*; *Ramaria formosa*; *Russula aurata*; *Suillus granulatus*; *Tricholoma caligatum*; i el *Xerocomus chrysenteron*.

menors i joves. A partir de la web de l'Associació Micològica Joaquim Codina de Girona es van realitzar connexions a webs mexicanes, nordamericanes, italianes, i angleses, gallegues, i castellanes.

La veritable novetat d'aquest any va ser la incorporació d'una navegació virtual per les principals pàgines web dedicades al món de la micologia del món, a la Sala d'Audiovisuals de l'Ateneu -una de les poques existents a la comarca dotada d'un projector amb connexió d'ordinador- que va despertar un gran interès en el públic. La sala s'omplí de gom a gom, amb presència significativa de persones

Aquestes són les adreces d'algunes d'aquestes webs:
www.gm.es/amjc/
www.conservation.state.mo.us/nathis/flora/mushroom/mushroom.html
www.valsugana.com/amb
www.dgfm-ev.de
www.fastnet.it/associazioni/gm/
www.repubblica.it/online/sessi_stili/funghi/funghi/funghi.html
www.angelfire.com/co/mycosociety

Diumenge al migdia va tenir lloc el cinquè tastet de bolets al pati de l'Ateneu on els assistents van poder comprovar les propietats gastronòmiques de diversos platets de bolets realitzats per Pilar Girós. Aquest any es van poder degustar tres plats: fideus amb rovellons i fredolics; ous farcits a la crema de moixernons i un popurri de llenegues amb costella i botifarra de porc. Cal dir per finalitzar que la

concurrència de dues exposicions a l'Ateneu va ser un fet positiu perquè d'aquesta manera públics diferents van poder seguir i conèixer uns temes que tal vegada desconèixiem. La simbiosi entre micologia i espeleologia es va resoldre de forma força favorable pels usuaris.

- Agrupació de Recerques i Estudis de Sant Feliu (A.R.E.S.)

Aquest any la conferència en forma de navegació per Internet (les imatges projectades no són captades a la fotografia)

2001 una odisea a Sant Feliu Ciutat geganterera

El passat 16 d'octubre, quan encara restaven vius els records i la "ressaca" de les Festes de Tardor, un nodrit grup de santfeliuenes i santfeliuenques esperaven alguna cosa a la Plaça de la Vila. Amb gegants, gegantons i capgrossos de fons un pancarta anunciava que aquell dia sabriem si la candidatura de Sant Feliu a Ciutat Geganterera del 2001 havia estat l'escollida. Amb un cert retard, indispensable per generar un major suspens, un pilar de castellers donava la resposta: **Sant Feliu de Llobregat serà la Ciutat Geganterera del 2001.** Després d'això va començar la festa. I després de la festa ja ha començat la feina. Més de 5.000 persones i 300 gegants ens visitaran un cap de

setmana, després serà la nostra responsabilitat que els Gegants de Catalunya (el Treball i la Cultura) estiguin presents a totes les trobades de gegants arreu de Catalunya. Hem de donar les gràcies i l'enorabona a les colles dels Gegants de l'Agrupació Cultural Folklorica i dels Gegants de Sant Feliu, elles han fet el treball per aconseguir ser Ciutat Geganterera. A partir d'ara tothom, però especialment les entitats culturals hem de col·laborar en una festa que a la vegada dinamitzarà i farà més important la cultura popular a la nostra ciutat.

- Ferran López

Parlaments després de conèixer la bona notícia

Notícies

X Concurs de fotografia espeleològica ciutat de Sant Feliu

Aquest és potser el concurs fotogràfic de Sant Feliu amb major projecció i repercussió exterior gràcies a la seva especificitat, ja que és l'únic concurs de fotografia espeleològica de Catalunya. Tot i això amb la mostra d'obres premiades que figuren podem intuir que la bellesa dels fons de la Terra també poden ser valorades pels profans.

1

2

3

1. **Primer Premi en memòria d'Andreu Orri**
"Jingling Pot" (Yorkshire, U.K.) de Jerry Wooldridge
2. **Segon Premi**
"Estafilitos" (Cueva del viento, Tenerife) de Marcos Reyes Garcia-Talavera
3. **Premi especial canons**
"Bromera apoteòsica" de Manuel González Maya (de Sant Feliu de Llobregat)

Trobada de corals de Clavé del Baix Llobregat

El nostre cor va ser l'amfitrió a la darrera trobada de corals claverianes del Baix Llobregat en un any de plena activitat commemorant el centenari del Mestre Clavé. A la taula representants de la Federació de Cors de Clavé, de la Coordinadora del Baix Llobregat, del Cor i de l'Ateneu mateix.

El Cor de l'Ateneu ha estat ple d'activitats aquest trimestre, concert a les Festes de Tardor, concert a Montserrat, etc...

Concerts de Nadal

Un altre clàssic del Nadal són els concerts corals. Aquest any des de l'Ateneu participem a diversos.

El 18 de desembre concert de la coral infantil, el 2 de gener del nou any concert a l'Aula de Cultura de la Nova Rondalla i el Cor de l'Ateneu i l'11 de gener participació del Cor de l'Ateneu conjuntament amb el Cor Parroquial al Concert de Nadal a la Parròquia Sant Llorenç, a part de alguna intervenció de la Nova Rondalla a la Residència del Carme de Sant Feliu.

XLV Concurs fotogràfic de Nadal

Com es tradicional (des de fa ja 45 anys) per Nadal l'Ateneu organitza el Concurs Fotogràfic, enguany una vegada més amb la col·laboració de l'Agrupació Fotogràfica Creació 90.

Coral Infantil

Amb l'inici del curs també va tornar la Coral Infantil de l'Ateneu, aquest any amb un grup de més de 30 nens i nenes. La gran resposta anima als organitzadors a engegar noves activitats per a la canalla i a pensar en ampliar edats i grups de la coral d'ara al curs vinent.

Estem segurs que el món dels infants amb la perspectiva de la cultura donarà molt a parlar en pròxims números de la revista.

També ha estat molt positiu el fet que l'Agrupació Cultural Folklorica organitzés un cursset de sardanes pels més petits amb horaris coordinats amb la nostra Coral Infantil.

Jornades de tardor Novadona

VIII Jornades de Tardor Novadona

Dones en marxa

Commemoració a l'obra de Pepa Plana del 1999

Del 22 de novembre al 5 de desembre de 1999
Sant Feliu de Llobregat

Entre novembre i desembre el Departament de la Dona de l'Ajuntament de Sant Feliu ha organitzat les Jornades de Tardor Novadona. Gran part de les activitats s'han desenvolupat a l'Ateneu, a destacar el fòrum de la pel·lícula "Antonia's line" o la representació de l'obra de teatre "De Pe a Pa" de la Pepa Plana, l'única Pallassa de Catalunya (espectacle de gran qualitat que esperem poder tornar a veure a la Mostra de Teatre que organitza cada any el Patronat Mpal. de Cultura).

Exposició del Cercle Català del col·leccionisme

El Cercle Català del Col·leccionisme es va sumar a la commemoració del Centenari del Barça. Amb la seva gran càrrega simbòlica i de merchandising el Barça sempre ha generat nombrosos objectes susceptibles de ser col·leccionats, a l'Aula de Cultura vam poder veure al setembre una petita mostra.

Vols...

- ... rebre aquesta revista?
- ... rebre informació sobre les activitats de l'Ateneu?
- ... ser soci o sòcia del'Ateneu?
- ... participar a alguna de les seccions o entitats que es mouen per l'Ateneu?

Si t'agrada la música, el cinema, la cultura popular, etc..., Contacta amb nosaltres a través del telèfon, fax, e-mail o adreça que figuren a la contraportada.

Edita:

Esponsoritzen aquest número:

Ateneu Santfeliuenc

Vidal i Ribas, 23-25

08980 Sant Feliu de Llobregat

t. 93 666 02 10 fax 93 685 32 42

e-mail: ateneusf@suport.org

Amb la col·laboració de:

**Patronat
Flor de Maig**

Diputació
de Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Direcció General d'Acció Cívica

**PATRONAT MUNICIPAL
DE CULTURA**

Consell

SERVEIS DE TINTORERIA

Josep M. de Molina, 42

Telèfon 93 666 15 97

08980 SANT FELIU DE LLOBREGAT

Adrogueria Boronat, s.l.

PINTURES
ARTICLES DE NETEJA
PAPERS PINTATS
PERFUMERIA
BELLES ARTS
COLORS A LA CARTA

Laureà Miró, 290-292 i Falguera, 87

Tel. i fax 93 666 12 81

08980 Sant Feliu de Llobregat

Gestoria
SANCHEZ

ASSESSORIA FISCAL
LABORAL
JURÍDICA
COMPTABLE
ASSEGURANCES
AUTOMÒBILS

Laureà Miró, 236, 2n.

Tel 93 666 81 61 - Fax 93 685 13 83

08980 SANT FELIU DE LLOBREGAT

*100 botigues
al teu servei*

Bar Ateneu

Menú diari

Dinars casolans

C. Vidal i Ribas, 23 - 08980 Sant Feliu de Llobregat - T. 93 666 88 03

a t e n e u   s a n t f e l i u e n c